

DE BIJDAGEN

De bijdragen verschuldigd bij het sociaal verzekeringsfonds voor zelfstandigen geven een dekking voor het pensioen, ziekte- en invaliditeitsverzekering, faillissementsverzekering, en palliatief verlof.

Berekeningsbasis

Tot eind 2014 hangt het bedrag van uw sociale bijdrage af van uw inkomsten van drie jaar geleden, behalve indien u een startende zelfstandige bent. Vanaf 2015 zal het bedrag van uw sociale bijdrage afhangen van uw beroepsinkomsten als zelfstandige van het jaar zelf.

De berekening van de sociale bijdragen voortaan in twee fases gebeurt:

1. In het bijdragejaar zelf wordt een voorlopige bijdrage aangerekend op basis van de beroepsinkomsten als zelfstandige van drie jaar terug;
2. Zodra de definitieve inkomsten vastgesteld zijn door de fiscus, ontvangt u een eindafrekening van de sociale bijdragen op basis van de beroepsinkomsten als zelfstandige van dat bijdragejaar.

In de praktijk:

- U betaalt een kwartaalbijdrage waaraan sociale zekerheidsrechten verbonden zijn;
- U ontvangt elk kwartaal een vervaldagbericht met het bedrag dat u moet betalen als voorlopige kwartaalbijdrage op basis van uw geïndexeerde inkomsten van drie jaar terug. Ingeval u een startende zelfstandige bent wordt een forfaitair bedrag aangerekend, vastgesteld door de FOD, Sociale Zekerheid, en dit per bijdragecategorie.

Uw inkomsten schatten:

Het kan natuurlijk zijn dat het bedrag van de inkomsten die in aanmerking genomen werden voor de berekening van uw voorlopige bijdragen niet overeenstemt met uw huidige beroepsinkomsten. In dit geval kan u, op basis van een inschatting van uw huidige inkomsten als zelfstandige, een vergelijking maken en afhankelijk van het resultaat, 3 mogelijkheden overwegen:

Optie 1: uw inkomsten komen ongeveer overeen met deze in aanmerking genomen voor de berekening van de voorlopige bijdragen of u kunt moeilijk een schatting maken: u kiest in dit geval voor zekerheid en betaalt de voorlopige bijdrage die door uw sociaal verzekeringsfonds gevraagd wordt.

Optie 2: u schat uw huidige inkomsten hoger dan deze in aanmerking genomen voor de berekening van uw voorlopige bijdragen: u kunt in dit geval hogere bijdragen betalen, op voorwaarde dat u geen openstaande bijdrageschulden heeft.

Optie 3: u stelt vast dat uw huidige inkomsten lager liggen dan in aanmerking genomen voor de berekening van uw voorlopige bijdragen: u kunt in dit geval het akkoord vragen van uw sociaal verzekeringsfonds om minder voorlopige bijdragen te betalen op voorwaarde dat u, op basis van objectieve elementen, kunt bewijzen dat uw inkomsten gedaald zijn en lager liggen dan bepaalde wettelijk vastgestelde drempels.

Opgelet:

- Een zelfstandige die ten onrechte een vermindering gevraagd heeft van zijn voorlopige bijdragen zal, naast het supplement van bijdragen, ook de verhogingen verschuldigd zijn van 3% per kwartaal en een éénmalige verhoging van 7%.
- Vanaf 01/01/2015 wordt ook rekening gehouden met onvolledige jaren van activiteit als basis voor de berekening van de sociale bijdragen. Een zelfstandige die zijn activiteit begint op 01/04/2015 en voor 2015 een beroeps-inkomen als zelfstandige heeft van 15000 EUR, zal dus voor het 2de, 3de en 4de kwartaal 2015 een definitieve bijdrage moeten betalen op een inkomen van 15000 EUR x 4 kwartalen / 3 kwartalen onderwerping = 20000 EUR.

Betaling van de bijdragen

De driemaandelijke bijdragen zijn onverdeelbaar, zelfs indien de zelfstandige activiteit niet gedurende het gehele kwartaal werd uitgeoefend.

Opdat de bijdrage tijdig betaald zou zijn moet de financiële rekening van het sociaal verzekeringsfonds gecrediteerd zijn uiterlijk op de laatste werkdag van het kwartaal.

Verhoging wegens laattijdige betaling

Bij niet-betaling op de vervaldag wordt een verhoging van 3% toegepast op de onbetaalde bijdrage. Het sociaal verzekeringsfonds kan niet verzaken aan de opvordering van deze verhoging.

In het begin van elk kalenderjaar wordt er bovenop deze verhoging van 3% nog een verhoging van 7% toegepast op alle opgevoerde en vervallen bijdragen van het voorbije jaar die onbetaald blijven.

DE HELPERS

Iedere persoon die gewoonlijk een zelfstandige bij de uitoefening van zijn beroep bijstaat of vervangt, zonder tegenover haar/hem door een arbeidsovereenkomst verbonden te zijn, is onderworpen aan het sociaal statuut der zelfstandigen.

Meewerkende echtgenoten

Sinds 01/01/2003 zijn de echtgenoten en wettelijk samenwonenden die effectief een zelfstandige helpen en geen eigen rechten op het vlak van sociale zekerheid openen, ambtshalve onderworpen aan het sociaal statuut van meewerkende echtgenoot.

Het betreft een wettelijk vermoeden dat kan worden weerlegd via een verklaring op erewoord die verduidelijkt dat de betrokkene geen enkele effectieve bijstand aan zijn partner levert.

Bijkomende informatie is beschikbaar op aanvraag.

Niet-onderworpen helpers:

- ongehuwde helpers of helpsters voor 1 januari van hun twintigste verjaardag
- occasionele helpers, met andere woorden de personen die een niet-regelmatige bijstand leveren die zich over minder dan 90 dagen per jaar uitstrekt of de jongeren van minder dan 25 jaar die kinderbijslag genieten en een zelfstandige helpen.

KENMERKEN VAN DE HOOFDELIJKHEID

- de zelfstandige is samen met de helper hoofdelijk gehouden tot de betaling van de door deze laatste verschuldigde bijdragen
- de rechtspersonen zijn samen met hun vennoten of mandatarissen hoofdelijk gehouden tot de betaling van de door deze laatsten verschuldigde bijdragen;
- de echtgenote is hoofdelijk gehouden tot de betaling van de bijdragen welke haar man, die als echtgenoot-helper in toepassing van artikel 12 ARS onderworpen is in plaats van zijn vrouw, verschuldigd is.

STOPZETTING VAN DE ACTIVITEIT

De zelfstandige die zijn activiteit stopzet, is niet meer bijdrageplichtig vanaf het kwartaal volgend op dit van de stopzetting. Hij kan evenwel zijn rechten op pensioen, kinderbijslag en ziekteverzekering behouden door een andere activiteit aan te vatten (als loontrekkende vb) of door het aanvragen van de voortgezette verzekering als zelfstandige, voor zover hij aan de gestelde voorwaarden voldoet.

De zelfstandige die zijn activiteit stopzet wegens ziekte of invaliditeit, met een percentage arbeidsongeschiktheid van minstens 66% en van wie de beroepsactiviteit niet verder gezet wordt door een derde persoon onder zijn persoonlijke naam, kan de gelijkstelling wegens ziekte aanvragen. Het sociaal verzekeringsfonds moet in dit geval in het bezit zijn van een verklaring op erewoord betreffende de stopzetting van de activiteit.

In elk geval neemt het R.S.V.Z. een beslissing over de aanvraag van gelijkstelling.

DE ZIEKTE-EN INVALIDITEITSVERZEKERING

De betaling van de bijdragen aan het sociaal verzekeringsfonds bepaalt uw dossier bij het ziekenfonds.

In het begin van elk jaar maken de sociale verzekeringskassen de "bijdragegegevens" van het voorgaande jaar over aan de respectievelijke ziekenfondsen van hun aangeslotenen, via de Kruispunbank (elektronisch bestand). Anderzijds worden de uitkeringen voor ziekte-en arbeidsongeschiktheid uitbetaald door het ziekenfonds.

VRIJSTELLING VAN BIJDAGEN

Bij de Federale Overheidsdienst (FOD) sociale zekerheid werd een Commissie voor vrijstelling van bijdragen opgericht, die aan de zelfstandige een gehele of gedeeltelijke vrijstelling kan toestaan indien hij in een staat van behoefte verkeert of een staat die de behoefte benadert. De periode waarvoor een vrijstelling van bijdragen wordt toegestaan komt echter niet in aanmerking voor de vaststelling van uw beroepsloopbaan waardoor u uw latere rechten op pensioen verliest, op uitzondering ingeval van vrijwillige verzaking aan de beslissing van de Commissie voor Vrijstelling.

Geen onmiddellijke aanvraag voor vrijstelling mogelijk voor de starters

De starters moeten wachten tot het vijfde kwartaal van hun aansluiting om een aanvraag voor vrijstelling te kunnen indienen voor de 4 eerste kwartalen. Ingeval de beginnende zelfstandige echter zijn zelfstandige activiteit stopzet vóór het einde van het 4de kwartaal, kan hij onmiddellijk een aanvraag voor vrijstelling indienen.

Beperkt inkomen

Een vrijstelling van bijdragen is niet mogelijk ingeval de definitieve inkomsten hoger liggen dan 30000 EUR.

Bijzondere gevallen

- De gehuwde personen, weduwen en weduwnaars, die hun rechten op pensioen, kinderbijslag en ziekteverzekering kunnen vrijwaren via een ander statuut dat minstens gelijkwaardig is aan dat der zelfstandigen, kunnen het voordeel van artikel 37 invoeren. De jaren waarvoor dit voordeel wordt toegepast komt uiteraard niet in aanmerking voor de vaststelling van uw pensioenloopbaan en openen geen rechten in eigen naam inzake ziekte en invaliditeitsverzekering.
- De studenten van minder dan 25 jaar, die gerechtigd zijn op kinderbijslag, kunnen eveneens dit voordeel genieten. Naargelang het bedrag van hun inkomsten zullen zij dan vrijgesteld zijn van bijdragen of een verminderde bijdrage moeten betalen.
- De personen die een rustpensioen genieten en die verder een toegelaten activiteit uitoefenen, dienen dit aan hun sociaal verzekeringsfonds mee te delen. Zij genieten immers een voordeliger bijdragepercentage vanaf het kwartaal waarin het pensioen een aanvang neemt.

MANDATARISSEN VAN VENNOOTSCHAPPEN

De bestuurders, zaakvoerders en werkende vennoten van vennootschappen worden verondersteld zelfstandigen te zijn, wat ook de duur van hun activiteit of het bedrag van de inkomsten is.

ZELFSTANDIGE ACTIVITEIT IN BIJBEROEP

De persoon die naast zijn zelfstandige activiteit gewoonlijk en hoofdzakelijk nog een andere beroepsactiviteit uitoefent, wordt als zelfstandige in bijberoep beschouwd op voorwaarde dat de andere activiteit aan volgende voorwaarden voldoet:

- Indien loontrekkende: de werknemer moet minimum de helft van het aantal uren van een voltijdse werknemer in dezelfde onderneming of dezelfde bedrijfstak presteren.
- Indien verbonden door een statuut (de ambtenaren van de Staat, Provincie, NMBS, enz.): de tewerkstelling moet minstens 8 maanden of 200 dagen per jaar belopen en het aantal maandelijkse uren moet minstens overeenstemmen met de helft

- van het aantal arbeidsuren van een voltijdse ambtenaar.
- Indien onderwijzend personeel: 6/10de van een normaal uurrooster in het dag-of avondonderwijs is vereist.

DE KINDERBIJSLAGEN

De zelfstandige geniet kinderbijslag via zijn sociaal verzekeringsfonds voor zover hij geen voordeliger stelsel kan genieten (vb. als loontrekkende via beroepsactiviteit via de echtgenoot of door een andere activiteit).

Voor de rechthebbende leden kent het fonds volgende kinderbijslagen toe:

- kraamgeld bij de geboorte of adoptie
- maandelijkse gewone kinderbijslagen
- verhoogde bijslag voor wezen of voor invalide zelfstandigen

Deze bijslag wordt betaald op basis van een jaarlijkse vragenlijst en een schoolgetuigschrift (voor de kinderen ouder dan 18 jaar), voor zover het lid met zijn bijdragen in orde is.

Elke vertraging in het terugzenden van de documenten schorst de uitbetaling van de kinderbijslagen.

DIENSTENCHEQUES

Jonge moeders-zelfstandigen/helpsters/meewerkende echtgenoten hebben na het verplichte moederschapverlof van 6 weken recht op 105 gratis dienstencheques. Die zijn 8 maanden geldig. De maatregel wordt nog niet toegepast op de adoptieouder. U kunt de cheques aanvragen vanaf de 6de maand van uw zwangerschap tot 15 weken na de bevalling. Met de dienstencheque kunt u enkel "hulp in het huishouden" betalen (schoonmaak; wassen en strijken; klein naaiwerk, het eten klaarmaken, boodschappen, ...). Klusjes zoals het herstellen van een toilet; schilderen; behangen; kinderopvang, .. komen niet in aanmerking.

Moederschapsrust

Vanaf 1 januari 2010 werd moederschapsrust uitgebreid: Ingeval van hospitalisatie van de baby binnen de week na de geboorte, kan de vrouwelijke zelfstandige een verlenging vragen van het moederschapsverlof die gelijk is aan het aantal volledige weken hospitalisatie van het kind, volgend op die van de geboorte met een maximum van 24 weken.

De overname van het moederschapsverlof is mogelijk indien de moeder overlijdt voor het verstrijken van de periode van moederschapsrust. De zelfstandige die het kind onthaalt in zijn gezin, kan aanspraak maken op de nog niet opgenomen bevallingsrust door de moeder, op voorwaarde dat het kind deel uitmaakt van het gezin van de gerechtigde

PALLIATIEF VERLOF EN LOOPBAANONDERBREKING VOOR DE ZORG VAN ZWAAR ZIEK KIND

De aanvraag voor palliatief verlof in geval van zorgen gegeven aan een kind of aan zijn partner, moet ingediend worden bij uw sociaal verzekeringsfonds binnen de 4 weken vanaf de onderbreking van uw activiteit. Dit kan met een ter post aangetekende brief of aan de loketten van ons fonds. Bij de aanvraag dient eveneens een attest van de behandelende geneesheer gevoegd worden waarin verklaard wordt dat u zelf de palliatieve zorgen zal verstrekken aan uw zieke familielid. Het palliatief verlof opent het recht op een uitkering van een forfaitair bedrag dat gelinkt is aan het kwartaal van de stopzetting van de beroepsactiviteit. De betaling gebeurt in drie schijven

Een aanvraag van uitkering voor palliatief verlof geldt eveneens als aanvraag voor vrijstelling van bijdragen

Ingeval u als zelfstandige geconfronteerd wordt met de zorg voor een zwaar ziek kind hebt u recht op een vrijstelling van sociale bijdragen met behoud van de pensioenrechten..

De vrijstelling van sociale bijdragen en de gelijkstelling is eenmalig, wat wil zeggen dat die voordelen slechts één maal kunnen bekomen worden bij ziekte van hetzelfde kind

FAILLISEMENTSVERZEKERING

Via de sociale verzekering in geval van faillissement kunnen, onder bepaalde voorwaarden, de rechten inzake gezondheidszorg en kinderbijslag behouden blijven en kan men genieten van een maandelijkse uitkering gedurende 12 maanden.

Dit voordeel is van toepassing op de failliet verklaarde zelfstandige, alsook de zelfstandigen die genieten van een collectieve schuldenregeling of in geval van gedwongen stopzetting.

Dit voordeel kan meerdere malen tijdens de beroepsloopbaan worden toegekend, zonder een totale periode van 12 maanden te overschrijden.

HET PENSIOEN

Sinds 01/07/1997 is de pensioenleeftijd, zowel voor mannen als vrouwen, vastgesteld op 65 jaar.

Onder voorbehoud van de uitzonderingsmaatregelen zal vanaf 2016 het vervroegd pensioen mogelijk zijn vanaf 62 jaar. Tot 2016 is een overgangsmaatregel van toepassing. Voor elk jaar vervroeging verliest u in principe een percentage van uw pensioen. Een vervroegd pensioen, zonder verlies kan (vanaf 01/01/2013) worden toegekend in geval u jonger bent dan 63 jaar en een beroepsloopbaan bewijst van minstens 41 jaar of in geval u op de datum van uw pensioen minstens 63 jaar bent.

AANVULLEND PENSIOEN

Zelfstandigen kunnen een aanvullend pensioen samenstellen onder zeer voordelige voorwaarden. De premies zijn volledig fiscaal aftrekbaar als beroepslasten (zoals de wettelijke sociale bijdragen). Dit systeem is gebaseerd op een techniek van individuele kapitalisatie en stelt de zelfstandige in staat een aanzienlijk pensioenkapitaal op te bouwen, bovenop zijn wettelijk pensioen. Bijkomende informatie kan bij onze diensten verkregen worden.